

Kakskertaseura ry
1955-2015 – 60 vuotta
Kaarin Kurri

Kakskertaseura 60 vuotta

Kaarin Kurri

Saatteeksi

Kymmenen vuotta on vierähtänyt siitä, kun Kakskertaseura juhli yhdistyksen puolen vuosisadan iän saavuttamista. Merkkivuoden kunniaksi minulla oli ilo koota historiikki seuran siihenastisista vaiheista. Tämä kädessäsi nyt oleva opus kattaa tiivistetyn kertomuksen ensimmäisistä viidestä vuosikymmenestä täydennettynä kymmenen viimeisen vuoden taipaleella. Kymmenen vuotta sitten totesimme rinta rottingilla Kakskertaseuran olevan ylivoimaisesti suurin Turkuseuran kaupunginosaseuroista ja ainoa kotiseutuyhdistys Suomessa, joka edustaa sekä vakinaisia että kesäasukkaita. Ja tilanne on sama yhä edelleen.

Menestys ei ole saanut aktiivista seuraa tyytymään tavanomaiseen. Päinvastoin, Kakskertaseuran toiminta on kuluneen vuosikymmenen kuluessa vastuullisten vetäjien ja asiantuntevan jäsenistön käsissä jopa vielä aiempaakin tavoitteellisempi. Yhteisöllisyyttä lujittavan ja identiteettiä vahvistavan kotiseututoiminnan rinnalle on entisestään vahvistunut edunvalvonta. Kakskerran oman koulun kohtalo ja vireillä olevat maakunta-kaava-, osayleiskaava- ja asemakaavahankkeet edellyttävät vuorovaikutteisuutta, jossa Kakskertaseuralla on tärkeä rooli.

Yhdistys tekee pitkäjänteistä ruohonjuuritason työtä toimialueensa asukkaiden hyvinvoinnin, palveluiden ja viihtyisän asuinympäristön luonnon- ja kulttuuriarvojen säilyttämiseksi ja edistämiseksi. Saarten vahvuus ja vetovoimaisuus muodostuvat väljästä asutuksesta, jossa perinteisellä maanviljelyselinkeinolla on tilaa jatkua, ja ihastuttavasta saaristoympäristöstä, jossa luonnonrauha ja virkistys kulkevat käsi kädessä. Kakskerran historian ja perimätiedon tunnetuksi tekeminen ja kerääminen kulkevat punaisena lankana seuran toiminnassa. Oman ympäristön oivaltava lukutaito auttaa myös uusia asukkaita juurtumaan ja asettumaan osaksi itseä suurempaa jatkumoa.

Kakskertaseuran toimialueen muodostaa vanhan Kakskerran kunnan rajat. Pääsaarten – Satavan ja Kakskerran – lisäksi se kattaa lukuisia pikkusaaria, joihin ei ole tieyhteyttä, mutta joissa asuu vakinaisesti muutamia sitkeitä saarelaisia: Kulhon, Järvistensaaren, Hinttisen, Latosaaren, Niittysaaren jne. Alueella on nykyisin noin 1400 vakinaista asukasta, joista pieni osa on maatilojen asukkaita ja valtaosa omakotiasukkaita. Vapaa-ajanasuntoja saarilla on runsaat 1800 ja niissä asukkaita noin 4000. Kakskertaseuran jäsenmäärä on nykyisin noin 860 henkilöä. Heistä runsaat puolet (60 %) on pääjäseniä ja muut perheenjäseniä.

Ensimmäiset puoli vuosisataa työtä saarelaisten parhaaksi

Huvilanomistajien äänitorvesta kaikki saarelaiset kokoavaksi voimaksi

Kakskertaseuralla on vaiheikas menneisyys, joka alkoi 1950-luvulla huvilanomistajien yhteenliittymänä. Yhdistyksen perustamisvaiheessa Kakskerta oli itsenäinen kunta, jonka asukkaista pääosa oli maanviljelijöitä. Rannoilla kohosi tuhatkunta turkulaisten rakentamaa huvilaa. Kesäasukkaita oli nelinkertainen määrä vakinaisiin nähden, mutta asioiden hoito ja päätösvalta oli kuntalaisten käsissä. Huvilanomistajat olivat tyytymättömiä kunnan tapaan kohdella kesäasukkaitaan; korkeaan verotukseen ja puhelinmaksuihin sekä huonoihin teihin. Tarvittiin kanavaa oman äänen esiin saamiseen. Yhdistyksen perustamisen puuhomiehiä olivat Otto Viitanen, Rufus Lönkä, Jorma Pitkänen, Viljam Perilä ja Arvid Schrey, jotka henkilökohtaisesti kokosivat ensimmäiset 100 jäsentä.

Seuran perustamispäivänä pidetään toukokuun 6. päivää vuonna 1955, jolloin Kakskerran Huvilanomistajain Yhdistys merkittiin yhdistysrekisteriin. Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin kouluneuvos Otto Viitanen.

Kakskerran Huvilanomistajain Yhdistyksen tarkoituksiksi määriteltiin säännöissä (2 §.): edistää teiden, lauttain ja siltain kunnossapitoa, suunnittelua ja rakentamista Kakskerran pitäjän alueella sekä valvoa ja edistää liikenneyhteyksien ylläpitoa Kakskerran ja Turun kaupungin samoin kuin Kakskerran eri osien välillä; valvoa mahdollisuuksiensa mukaan huvilanomistuksesta aiheutuvien verojen ja maksujen oikeudenmukaisuutta ja kohtuutta ja toimituttaa näissä asioissa tarpeelliseksi katsottuja selvityksiä sekä tehdä valtion tai kunnan viranomaisille yhdistyksen tarkoituspöytäkirjan saavuttamista ja jäsenten oikeuden turvaamista koskevia esityksiä; edistää Kakskerran saaristoluonnon kauneusarvojen säilymistä ja tunnetuksi tekemistä ja matkailun suuntautumista tälle alueelle.

Vuoden 1968 alussa toteutettu Kakskerran kunnan liittäminen Turun kaupunkiin vei Kakskerran Huvilanomistajien Yhdistykseltä toimintapohjan. Turun kaupunginvaltuustossa ja muissa hallintoelimissä istui pian huomattavasti enemmän Kakskerran huvilanomistajia kuin pysyviä asukkaita. Yhdistystä ei kuitenkaan haluttu lakkauttaa, mutta toimintakonsepti oli mietittävä uudelleen. Pienen kypsyttelyn jälkeen ja ”pakko-liitoksen” synnyttämien kaunojen hieman laannuttua uudistustyö sai vauhtia arkkitehti Raimo Narjuksen johdolla.

Kaikkien saarelaisten yhteisen Kakskerta-seuran ”perustamista selvittelevä kokous” pidettiin tammikuussa 1974 ja ratkaisu oli valmiina loppukesästä. Kakskerran Huvilano-

mistajain Yhdistyksen säännöt ja nimi päätettiin uusia. Muutosilmoitus yhdistysrekisteriin jätettiin lokakuussa 1974 ja Oikeusministeriö hyväksyi muutokset 28.11.1975.

Kakskerta-seuran uusissa säännöissä laajennettiin yhdistyksen toimintakenttää ja sen tarkoituksiksi määritettiin: ”työskennellä Kakskerran sivistyksellisten, sosiaalisten ja taloudellisten olojen kohentamiseksi alueellisen omaleimaisuuden pohjalta lähtien sekä jäsentensä oikeuksien turvaamista näissä kysymyksissä valvoen, osallistua ja pyrkiä vaikuttamaan tätä koskevaan yhteiskuntasuunnitteluun erityisesti hyvien ja turvallisten kulkuyhteyksien ja muun kunnallistekniikan kehittämiseen, toimia kokonaisvaltaisen kotiseututyön tavoitteiden saavuttamiseksi Kakskerran kulttuurin ja historian tallennuksen, sen saaristolunnon suojelun, maiseman hoidon ja matkailun edistämisen aloilla sekä työskennellä asukkaiden kotiseututuntemuksen ja -kiintymyksen sekä viihtyvyyden ja Kakskerta-hengen lisäämiseksi.” (2. §)

Kakskerta-seura päätti jo sääntömuutosta selvittelevissä kokouksissa liittyä Suomen Kotiseutuliittoon, joka hyväksyi sen jäsenekseen elokuussa 1974. Myös omakoti- ym. pienkiinteistöjen omistajien edunvalvonta liitettiin osaksi Kakskerta-seuran toimintaa. Vuonna 1998 Kakskerta-seura liittyi Turun Pientalojen Keskusjärjestö Ry:hyn (TPK).

Vuonna 2001 yhdistyksen nimen kirjoitusasu muutettiin Kakskertaseuraksi.

Vetovastuussa toimikunnat

Uudistetun seuran puheenjohtajaksi nimettiin elokuussa 1974 muutosprosessin läpi luotsannut Raimo Narjus ja varapuheenjohtajaksi Eero Viitaniemi. Monet tehtävät periytyivät vanhalta yhdistykseltä uudelle, mutta uusia tuli niin paljon, ettei johtokunta voinut ottaa niitä yksin suorittaakseen.

Säännöissä määritettyjen tavoitteiden toteuttamiseksi oli 3. §:ään kirjattu mm. tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja viranomaisille, olla yhteydessä kotiseututyön keskusjärjestöön, suorittaa ja tukea kotiseutua koskevaa keruu-, tutkimus- ja julkaisu-toimintaa, järjestää ’Kakskerran käräjiä’, ja muita kokous-, esitelmä-, keskustelu-, juhla-, taide-, näyttely- ja viihdetilaisuuksia, pyrkiä parantamaan ulkoilumahdollisuuksia retkeilyä, kuntopolkuja ja uintimahdollisuuksia järjestämällä, osallistua ympäristön ja maisemanhoitoon mm. luonnonvaraisen eläimistön kuten kalakannan säilyttämiseen istutus- ja muin hoitotoimenpitein sekä toimia muilla samankaltaisilla tavoilla.

Vastuu tehtävistä hajautettiin toimikunnille, joiden kautta tavoitteelliseen toimintaan sitoutettiin monikymmenpäinen jäsenjoukko. Ensimmäisenä työn aloittivat Julkisen liikenteen työryhmä, Kalastustoimikunta, Virkistys- ja ulkoilutyöryhmä sekä Kulttuu-

Kakskertaseuran 40-vuotisjuhlat vietettiin Juhlakäräjänä 1.7.1995 Myllykylässä. Juhlissa palkittiin mittava joukko kotiseututyössä ansioituneita jäseniä. Kuva Ismo Kaskimäki.

ri- ja historiatyöryhmä. Samat työryhmät toimivat yhä edelleen, joskin niiden tehtäviä ja nimiä on muokattu useaan otteeseen.

Julkisen liikenteen toimikunta sai tehtäväkseen ”laatia Kakskerta-seuran ehdotus linja-autojen aikatauluksi ja lähettää ehdotus asianomaisille sekä miettiä Kakskerran lähitulevaisuuden kehittämistä.” Työryhmä toimi vuoden 1980 alkuun, jolloin se lakkautettiin ja liitettiin nk. Yleisten palvelujen työryhmään. Tämä puoles-

Kakskerran liikennejärjestely parantivat huomattavasti vuonna 1964, jolloin lossin tilalle rakennettiin ponttonisilta. Kesällä 1990 se sai väistyä uuden sillan tieltä. Kuva Raimo Narjus.

taan organisoitiin vuonna 1980 perustetun Omakotityöryhmän kanssa vuonna 1982 Omakoti- ja yleisten palvelujen työryhmäksi (OMPATY), jonka vastuualueiksi listattiin kunnalliset palvelut, lausunnot, vaalitentitilaisuudet ja urheilukenttä.

Vuosina 1979–88 toiminut Ympäristöhoitotyöryhmä vastasi vesiensuojelusta, osayleiskaava- ja kaupunki uudistustyön seurannasta, ympäristönhoidosta sekä siivoustalkoiden järjestämisestä.

Kakskertaseura hyvästeli vanhan sillan tanssien. Sillan lipputankoihin vedettiin Raimo Narjuksen vuonna 1980 suunnittelemat Kakskerran isännänviirit. Kuva Raimo Narjus.

Vuonna 1993 OMPATY:lle ja Ympäristötyöryhmälle kuuluneet tehtävät vastuutettiin Asumis- ja ympäristötoimikunnalle. Sen tehtäväksi määrättiin seurata ja tehdä ehdotuksia hallitukselle omakoti- ja loma-asunto- ja yleisten kunnallisteknisten ja palve-

Matti Kivekkään kuva Höyttisten kylän ikivanhasta tammesta oli itsestään selvä valinta Kaks kertaseuran 50-vuotishistoriikin kanteen. Höyttisten kylän valokuvadokumentoinnista alkanut työ kasvoi vähitellen kunnianhimoiseksi Kaks kerran historiakirja -hankkeeksi.

luihin liittyvien asioiden tiimoilta sekä ympäristöä, kaavoitusta ja asukkaiden viihtyisyyttä koskevista kysymyksistä.

Ympäristökysymyksistä haasteellisin oli rehevöitymään päässeen ja happikadosta kärsineen Kaks kerranjärven kunnostaminen. Järven hoitoon liittyvät asiat siirtyivät vuoden 2002 alussa kaupunginhallituksen nimeämälle Kaks kerranjärven neuvottelukunnalle. Työryhmän katseet kääntyivät järven suojelusta myös saaria ympäröiviin merialueisiin ja liiallisten ravinnekuormitusten vaikutukseen vesien tilaan.

Seuran edustus oli mukana 1970-luvulla seutukaavaa ja 1980-luvulla Satava-Kaks kerta-osayleiskaavaa valmisteltaessa. Vuoden 2000 alussa voimaan tullut uusi Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) mahdollisti rekisteröidyille yhdistyksille vaikutusmahdollisuuden ja Kaks kertaseuralle lankesi osapuolen asema. Osayleiskaavan tarkistustyö käynnistyi vuonna 2001 ja uusi seutukaava – Turun kaupunkiseudun maakuntakaava – valmistui vuonna 2004. Kaavoituksen seuraaminen ja kaavalauseuntojen laatiminen lankesivat luonnollisesti Asumis- ja ympäristötoimikunnalle.

Ympäristöasioihin liittyi myös vuonna 1991 ensimmäisen kerran nimetty Pihakilpailutoimikunta I. alueruuti, joka tutkii ja etsii kohteet Kaks kertaseuran ehdotukseksi kaupunginosaseurojen järjestämään kilpailuun sekä osallistuu tähän liittyvien tilaisuuksien järjestämiseen. Menestys vuosien saatossa on ollut mittava.

Kalastustoimikunta on toiminut koko ajan samalla nimellä. Sen tehtäväksi muotoiltiin vuonna 1974 ”Antaa esitys johtokunnalle kalastukseen ja kalavesien hoitoon liittyvistä asioista.” Kalastonhoidon ja kalaistutusten lisäksi toimikunta on osallistunut mm. Kalastuslain säännösten valmisteluun (1983) ja kalastuskuntien yhteistyön kehittämiseen (1998).

Virkistys- ja ulkoilutyöryhmä toimi vuodesta 1974 vuoteen 1980, minkä jälkeen sen tehtävät organisoitiin muille. Sen vastuulle annettiin ”kuntopolkujen, hiihtopäivien yms. suunnittelu”. Kaks kertaseura kantoi 1970- ja 80-luvuilla konkreettisen vastuun saarten liikuntapaikkojen hoidosta. Ensimmäin raivattiin kuntopolku ja -latu Hennalan maastoon, seuraavaksi otettiin vastuulle Maamiesseurantalon luistinkentän hoito (1981–83) ja siten koulun luistinkenttä, jota hoidettiin vuosina 1984–90.

Tärkeä kesäinen toimintamuoto oli veneretkien järjestäminen. Niistä vastasi Veneilytyöryhmä, joka toimi vuosina 1978–88. Omilla veneillä tehtyjen eskaaderien lopahdettua tilalle tulivat yhteiset, lähikohteisiin suunnatut vesibussiretket.

Kaks kertaan liittyvän historian kerääminen annettiin vuonna 1974 Kulttuuri- ja historiatyöryhmälle. Työ aloitettiin heti seuraavana vuonna Höyttisten kylän historiantalennuksena kuvin ja sanoin, ja hanke kasvoi vähitellen kunnianhimoiseksi Kaks kerran historiakirja -hankkeeksi. Höyttisten kylän valokuvadokumentoinnin suoritti lehtikuvaaja Matti Kivekäs. Työryhmälle kuului alkuaikoina myös Käräjien järjestäminen, elotulista

Kaks kertaseura pukeutui vuoden 2002 Käräjille ”paikan henkeen”. Brinkhallin kartanon portailla Heikki Muurinen, Eila ja Markku Monnonen sekä Paula Palmroth. Kuva Kaks kertaseura.

huolehtiminen ja talvikulttuuri, sittemmin myös viirien markkinointi, valokuvatallennus ja myllyjauhukset.

Ensimmäiset Käräjät järjestettiin jo huvilanomistajien yhdistyksen aikana 1950–60-luvun vaihteessa. Alkuaikoina ne järjestettiin kesän loppupuolella, mutta vähitellen ajankohdaksi vakiintui juhannusta seuraava lauantai. Vuodesta 2001 lähtien Käräjät pidettiin osana Kakskertapäivää, jonka järjestämiseen osallistuvat kaikki Satava – Kakskerta-alueen yhdistykset ja yhteisöt.

Ensimmäiset elotulet syttyivät lauantaina 30.8.1975 ja sen jälkeen ne ovat loistaneet lähes poikkeuksetta aina elokuun viimeisenä lauantaina. Myllytoiminta sai alkusysäyksen vuonna 1976, jolloin Nikkilän Länsitalon emäntä Ella Anttila lahjoitti Kakskertaseuralle tilalla sijaitsevan vanhan myllyn koneistoinen ja laitteineen sekä vuokrasi siihen liittyvän maa-alueen. Myllyn kunnostaminen talkoilla alkoi kesällä 1977, mutta kesti miltei 20 vuotta ennen kuin mylly oli valmiina. Vuosina 1996–2002 myllyllä järjestettiin elojuhlat. Myllyn kunnostamisesta vastasi vuosina 1978–96 toiminut Myllytyöryhmä.

Emäntä Ella Anttila luovutti tuulimyllyn Kakskertaseuralle vuonna 1976 Kalliolan tilalla pidetyillä Käräjillä. Lahjakirjaa vastaanottamassa puheenjohtaja Raimo Narjus ja Kakskerran Huvilanomistajien Yhdistyksen sihteerinä vuosina 1955–1974 toiminut Ilmari Juvankoski.

Vuonna 1988 Kulttuuri- ja historiatyöryhmän tehtäväkenttä jaettiin Kulttuuri- ja harrastetyöryhmän ja Kotiseutuhistoriatyöryhmän kesken. Kulttuuri- ja harrastetyöryhmä nimettiin vuonna 1993 Kulttuuri- ja toimintatyöryhmäksi ja 1998 Kulttuuritoimikunnaksi. Sen tehtäväalueeksi vakiintui kulttuuri- ja muiden tilaisuuksien ideointi ja järjestäminen asia- ja viihdeohjelmiseen sekä koulutus- ja kurssitilaisuuksien ja niiden tarjoilun järjestäminen.

Vuosina 1983–88 tilaisuuksien buffeteista, arpajaisista ja tilaisuuksien huollosta vastasi Naistoimikunta ja vuosina 1991–92 Puffettityöryhmä. Vuonna 1992 seuralla oli Huvitustoimikunta, jonka tehtävä oli aktivoida Kakskertatalon käyttöä. Vuonna 1998 kulttuuri- ja muiden tilaisuuksien ideointi määritettiin Kulttuuritoimikunnalle ja ti-

Itsenäisyyspäivänä vuonna 2013 Partiolippukunta Kakskerran Kaksoispiste syytti kynttilät Outi Kaupin ja Kakskertaseura laski kukat puheenjohtaja Markku Kalliomäen johdolla sankarihaudoille. Kuva Mirja Rakkolainen.

Kakskertaseura hankki vuonna 1994 Satavan sillalle kuusi ja Höyttisten sillalle kolme lipputankoa. Kuvassa kenraali Adolf Ehrnroothin hautajaispäivän suruliputus. Ehrnrooth nimettiin ensimmäiseksi Vuoden Kakskertalaiseksi (2000). Kuva Paula Palmroth 13.3.2004.

laisuuksien järjestäminen Toimintatyöryhmälle. Vuonna 2001 ne yhdistettiin jälleen Kulttuuri- ja toimintatyöryhmäksi. Tärkeimmiksi vuosittain toistuviksi tapahtumiksi vakiintuivat jo 1970-luvulla siivoustalkoot, kevät-kesän kirkkotapahtuma Suvikirkko, talvikirkko Martinkirkossa ja elotulet, 1980-luvulla erilaisiin kulttuuritilaisuuksiin ja -kohteisiin suuntautuneet retket sekä liikunta- ja askar-

telukurssit. 1990-luvun alussa niihin lisättiin Hirvilammen joululounas ja itsenäisyyspäivän kukkien lasku sankarihaudoille.

Menneisyyden tallentajat työskentelivät vuosina 1991–92 Kotiseutuhistoria- ja kulttuuriryöry -nimien alla ja 1992–93 Historiatyöryhmänä. Vuonna 1994 se nimettiin Historia- ja kotiseututoimikunnaksi, jonka tehtäväksi määritettiin kakskertalaisen historia-

Vuoden Kakskertalaiseksi 2005 julistettiin Brinkhallissa pidettyjen käräjien päätteeksi pariskunta Markku (keskellä) ja Marjatta (oik.) Jokinen. He vastasivat 1990-luvulla 2X-lehden toimittamisesta, Markku toimituskunnan puheenjohtajana ja Marjatta toimittajana. Markku luotsasi seuraa myös puheenjohtajana vuodet 2011–2012, jolloin lehden oikoveikokset jälleen levittäytyivät heidän olohuoneeseensa. Arvonimen luovuttivat pj. Markku Monnonen (vas.) ja kunniapuheenjohtaja Raimo Narjus, jonka käsissä ensin Tiimalasi ja sitten 2X muotoutui aina hänen kuolemaansa vuoteen 2012 saakka. Kuva Kaarin Kurri.

ja perinnetiedon tallentaminen. Työryhmän pitkäjänteinen projekti huipentui vuonna 1995 kaksiosaisen Kaks Kerran historiategon julkaisemiseen. Sen 1. osan – Kaks kertaa kiertämässä – kirjoitti sekä taittoi seuran puheenjohtaja Raimo Narjus ja julkaisemisesta vastasi Kaks kertaseura Turun Sanomien tuella. Historian 2. osasta – Kaks kertaa 2, Saaret, ihmiset, vaiheet – vastasi Turun maakuntamuseo. Sen asiantuntija-artikkeleiden kirjoittamiseen osallistuivat myös Turun yliopiston arkeologian, historian ja maantieteen oppiaineet.

Tiedotus jäi alkuun johtokunnan vastuulle, mutta jo vuonna 1976 seura alkoi julkaista omaa tiedotuslehteä, joka sai nimen Kaks Kerran Tiimalasi. Se ilmestyi parhaimmillaan 3-4 kertaa vuodessa. Tiedotuslehti postitettiin aina jäsenille ja toisinaan kaikille alueen asukkaille. Tiedottamisesta ja lehtisestä vastuun kantamaan nimettiin tiedotussihteeri.

Vuonna 1990 perustettiin useimmiten kaksi kertaa vuodessa ilmestynyt jäsenlehti 2X. Tiimalasi sulautettiin osaksi jäsenlehteä. Tiimalasin ja 2X-lehden välityksellä tiedotettiin seuran omien tapahtumien ja toiminnan ohella yleisistä asioista: mm. tie- ja siltahankkeista, vesijohtotöistä, seurakunnan toiminnasta, Kaks Kerran järven hoidosta ja suojelusta, asemakaavahankkeista ja kulloinkin ajankohtaisista kysymyksistä. Lehden julkaisemista vastaamaan nimettiin vuonna 1991 2X-lehden toimitus eli lehtitoimikunta.

Vuodesta 1985 lähtien Kaks kertaseura on ylläpitänyt Turun kaupungin vuokralaisena Kaks kertataloa yhteisvastuullisesti Partiolippukunta Kaks Kerran Kaksoispisteen kanssa. Kaks kertatalon asioista vastaa Talotoimikunta.

Arkkitehti Raimo Narjus toimi Kaks kertaseuran puheenjohtajana runsaat 20 vuotta. Vuonna 1996 seuran puheenjohtajaksi nimitettiin Paasikivi-Opiston yhteiskunnallisten aineiden opettaja Heikki Toimi. Kahden vuoden päästä (1998) vetovastuuseen tarttui johtaja Markku Monnonen, joka luopui puheenjohtajuudesta 10 vuoden pestin jälkeen siirtyäkseen Narjuksen jalanjäljissä Turkuseuran puheenjohtajaksi.

Kymmenen viimeisen vuoden taipaleelta

50-vuotisjuhlavuoden siivittämänä paluu arkeen

Keväällä ja kesällä 2005 kaks kertalaisia hellittiin juhlalla toisensa jälkeen. Toukokuussa juhlittiin Kaks kertaseuran 50-vuotisen merkkipaalun saavuttamista, heinäkuun alussa vietettiin Ekvallan uimarannalla Kaks kertapäiviä ja elokuussa oli onnittelun kohteena 20 vuotta täyttänyt Kaks kertatalo.

Kakskertaseuran 50-vuotisjuhlilla Harjattulassa pal-
kittiin aktiivisia jäseniä erilaisin huomionosoituksin.
Kuvassa Heikki Toimi (vas.), Pasi Rätty, Eila Mon-
nonen, Jaana Majatie, Marjatta Männistö ja Tarja
Kaskimäki vastaanottamassa Kotiseutuliiton ansio-
merkkejä ja mitaleita. Jaanan juhlassa esittämä Kaks-
kertalaulu sulatti sydämet. Sen jälkeen laulusta on
tullut jokakesäisen Kakskertapäivän upea avajaisnu-
mero – ja kenenkäs muun kuin 2014 Vuoden Kaks-
kertalaiseksi nimetyin Jaanan esittämänä. Kuva Paula
Palmroth 2005.

Harjattulan kartanomiljöö
tarjosi upeat puitteet seuran
50-vuotisjuhlille, johon kuu-
lui yhteistyökumppaneiden ja
sisarjärjestöjen onnitte-
lujen vastaanotto sekä juhlaillal-
linen. Illallistilaisuuteen osal-
listui noin 60 seuran jäsentä
ja kutsuvierasta. Juhlapuheen
piti maakuntajohtaja Juho
Savo.

50-vuotispäivillä aloitettu
huomionosoitusten jako jatkui
vuosikokouksessa ja Kaksker-
tapäivillä, joilla nimettiin yh-
distyksen ensimmäiset kun-
niajäsenet, pitkään mukana
olleet ja monipuolisesti seuran
kehittämisestä ja toiminnas-
ta vastanneet Raimo Narjus,
Esko Iisalo, Reino Karanko,
Tuomo Männistö, Marjatta Jo-
kinen ja Markku Monnonen.

Juhlavuoden Kakskerta-
päivän Käräjien teema oli
”Kakskerran Portti ja Tur-
vallisuus”, josta puhui poli-
sipiirin päällikkö Tapio Hut-
tunen. Kaupunginvaltuuston
puheenjohtajalle luovutettiin
Kakskertaseuran ja Hirvensa-
lo-Kakskerta-Aluetyöryhmän
yhdessä allekirjoittama veto-
mus Kakskerran Portti -han-
keen eteenpäin viemiseksi.
Vuoden Kakskertalaiseksi ju-
listettiin pariskunta Marjatta
ja Markku Jokinen.

Tunnustusten jako jatkui Kakskertatalolla pidetyssä
vuosikokouksessa, jossa nimettiin myös seuran ensim-
mäiset kunniajäsenet: Raimo Narjus, Esko Iisalo, Rei-
no Karanko, Tuomo Männistö, Marjatta Jokinen ja
Markku Monnonen. Kuva Kaarin Kurri 2005.

Kakskertapäiväväkeä Tammi-
valkamassa. Kuva Raimo Nar-
jus 2005.

Tilaisuuksien järjestäminen
kaikkine oheistuotteineen –
juhlaulkaisuineen ja näyttä-
vine maamerkkeineen, joista
pysyväksi Satavan sillanpie-
leen toteutettu tiililaiva-aiheinen tervehdyskyltti – oli valtaisa ponnistus. Vuosi tyhjen-
si ulkopuolisesta tuesta huolimatta vähäksi aikaa myös seuran kassan. Kauaa ei voimia
kuitenkaan tarvinnut kerätä, kun hallituksen jäsenet ja työryhmät olivat valmiina tarttu-
maan kaksin verroin tarmokkaammin yhteisten asioiden hoitoon. Näistä vaativimpina
aina vain mutkistunut saarten kaavoitus ja ympäristöasiat, niitäkin kenties hankalam-
pana asuintyytyväisyyttä hiertävä koulukysymys ja virkistävämpänä mielenkiintoiset ta-
pahtumat, kurssit ja retket, joilla on ollut valtaisa merkitys yhteishengen luomisessa.

Vuonna 2008 Kakskertaseuran puheenjohtajan nuija siirtyi Markku Monnoselta yrittä-
jä Mirja Koivunalholle ja vuonna 2011 sosiaalijohtaja Markku Jokiselle. Vuodesta 2013
lähtien puheenjohtajana on toiminut johtaja Markku Kalliomäki. Kukin puheenjohtaja
on luotsannut seuraa omalla persoonallisella otteellaan perinteiden pohjalta, mutta tuo-
den siihen aina myös jotain uutta.

Vuonna 2008 Kakskertaseuran puheenjohtajan nuija siirtyi Markku Monnoselta yrittä-
jä Mirja Koivunalholle ja vuonna 2011 sosiaalijohtaja Markku Jokiselle. Vuodesta 2013
lähtien puheenjohtajana on toiminut johtaja Markku Kalliomäki. Kukin puheenjohtaja
on luotsannut seuraa omalla persoonallisella otteellaan perinteiden pohjalta, mutta tuo-
den siihen aina myös jotain uutta.

Kakskertaseuran hallituksen kokous helmi-
kuussa 2008 Kakskertatalolla: Paula Pal-
mroth (vas.), Liisa Nummela, Jaana Ma-
jatie, Mirja Koivunalho (pj), Tina Mäkelä,
Heikki Toimi ja Hannu Tenho. Kuva Kaa-
rin Kurri.

Hallituksen jäseniä ryhmäkuvassa vuonna
2006. Takarivissä Pasi Rätty (vas.), Heik-
ki Toimi, Pirkko Varjonen ja Kaarin Kur-
ri. Edessä Jarmo Suominen, Markku Mon-
nonen (pj.) ja Jaana Majatie. Kuva Paula
Palmroth.

Tavoitteena ihmisläheinen asuinympäristö

Vuonna 2001 käynnistynyt (ja kymmenkunta vuotta myöhemmin kumoutunut) Satava – Kaksikerran osayleiskaava on työllistänyt niin seuran puheenjohtajien, sihteerin ja tiedottajan muodostamaa Työvaliokuntaa kuin Asumis- ja ympäristötoimikuntaa. Seuratavia asioita ovat olleet myös alueen kevyenliikenteen parantaminen sekä katuvalaistus.

Osayleiskaavoituksessa eniten keskustelua herättänyt ja myös mielipiteitä jakanut kysymys on saarille sijoitettavan uuden asutuksen mitoitus ja sijainti. Kaksikertaseura määrittäi vuonna 2006 tavoitteeksi vanhaan kylä- ja asutusrakenteeseen tukeutuvan omakotimaisen täydennysrakentamisen. Asumis- ja ympäristötoimikunnan puheenjohtajana tuolloin toiminut arkkitehti Hannu Tenho laati Nikkilän kylälle kaavasuosittelun, jolla pyrittiin havainnollistamaan niin asukkaille kuin kaavoittajalle, millaiseen asumiseen seuran tavoitteet johtaisivat. Aiheeseen tartuttiin myös vuoden Käräjillä.

Seuraavana vuonna (2007) Kaksikerran alueelle määrättiin rakennuskielto, joka aiheutti paljon hämminkiä. Samaan aikaan lähti liikkeelle Satavan ja Kaksikerran vesihuoltoa koskevan yleissuosittelun teko, samoin yksityisten vesiosuuskuntien muodostaminen. Seura ei tyytynyt pelkkiin kirjallisiin kannanottoihin, vaan jalkautui selvittämään saarelaisten näkökulmaa päätöksentekijöille ja asioiden valmistelijoille, ympäristö- ja kaavoituslautakunnan puheenjohtajille ja kaavaosaston johtaville virkamiehille, erälle kaupunginhalituksen jäsenille, apulaiskaupunginjohtajalle, kiinteistötoimenjohtajalle, maakuntajohtajalle ja Varsinais-Suomen liiton suunnittelupäällikölle sekä vesilaitoksen johtajalle.

Turun kaupunginvaltuusto hyväksyi marraskuussa 2009 Satavan – Kaksikerran osayleiskaavan, mutta tilanne jäi avoimeksi, sillä kaavasta tehtiin useita valituksia hallinto-oikeuteen. Kaksikertaseura ei valittanut, vaikka hyväksytty kaava ei täyttänyt seuran tavoitteita, vaan olisi lisännyt saarten asukasmäärää yli 10 000:lla ja muuttanut etenkin Satavan ja Kaksikerran kaupunginpuoleisten osien haja-asutusluonteen kaupunkimaiseksi rivi- ja kerrostalojen täyttämäksi taajama-asutukseksi.

Kaksikerta–Satavan vesiosuuskunnan vesi- ja viemäriverkoston rakentaminen käynnistyi vauhdilla vuonna 2009. Keskustelua herätti yksityismaiden peltojen poikki ja Kaksikerran järven pohjassa kulkevat putket. Alkuvaiheessa hanketta markkinoitiin etuoi-keutena, johon vain nopeimmat pääsevät mukaan. Sittemmin mukaan tuli kysymys osuuskunnan asemasta vesihuoltoviranomaisena ja sen vaikutuspiirissä olevien kiinteistöjen velvollisuudesta liittyä verkostoon sekä väliasiemien tuottamat hajuhaitat. Eri oikeusasteisiin tehdyt valitukset vaativat yhdistykseltä useita kannanottoja. Niissä Kaksikertaseura puolsi ratkaisuja, jotka edistävät asukkaiden viihtyisyyden, luonnonarvojen ja vesistöjen suojelua.

Kaavoitusasioiden seuranta ja niitä koskevien kannanottojen valmistelu siirrettiin vuonna 2011 uudelle toimikunnalle, joka nimettiin Kaavoitusvaliokunnaksi. Kaksi vuotta toiminut valiokunta otti kantaa Harjattulan loma-asuntokaavaluonnokseen sekä Turun kaupunkiseudun rakennemalli 2035 -loppuraporttiin. Samaan aikaan Asumis- ja ympäristötoimikunta osallistui Turun kaupungin vesihuollon kehittämissuosittelun valmisteluun ja otti kantaa Turkuseuran kaupunginosajaoston esittämiin vaihtoehtoihin, jotka koskivat saarten ja mantereiden välisiä liikenne- ja viestintäratkaisuja. Toimikunta pohti myös keinoja edistää kevyen liikenteen väylien rakentamista Vapparintien ja Samppaantien varten.

Korkein hallinto-oikeus kumosi elokuussa 2012 Satava – Kaksikerran osayleiskaavan. Kaavoituksen ollessa pysähdyksissä Asumis- ja ympäristötoimikunta suuntasi tarmonsa kahtena perättäisenä vuotena järjestettyyn Kaksikerranjärven ympäripyöräilytempaukseen. Pyöräilytempauksen yhtenä ajatuksena oli kiinnittää huomiota saarten kevyenliikenteen väylien puutteellisuuteen ja turvallisuuteen. Pyöräilytapahtuman käynnisti toukokuun 5. päivänä Kaksikertatalolla järjestetty tapahtuma, jossa poliisi oli kertomassa liikenneturvallisuudesta ja opastettiin pyörähuoltoon. Suorituksia ensimmäisenä vuonna kertyi yhteensä 1407. Uutterimpana pyöräilijänä palkittiin Asko Brunnsberg, joka kiersi reitin 109 kertaa.

Satavan ja Kaksikerran saarten osayleiskaava lähti uudelleen liikkeelle, puhtaalta pöydältä, maaliskuussa 2013. Myös Varsinais-Suomen liitto päätti kesäkuussa 2013 laatia uuden, Turun kaupunkiseutua koskevan maakuntakaavan. Kaavoitusasiat siirrettiin Työvaliokunnalle, joka järjesti kuukausittaiset palaverit Satava-Kaksikerran osayleiskaavaa valmistelevien virkamiesten kanssa. Valiokunta tapasi ympäristötoimialajohtajan, kiinteistöliikelaitoksen johtajan, Varsinais-Suomen Liiton suunnittelujohtajan ja Harjattulan Kartanon toimitusjohtajan, jonka alueelle suunnitellun lomamessualueen asema-kaava oli niin ikään työn alla.

Asumis- ja ympäristötoimikunta organisoivat osayleiskaavan tavoitteita koskevan mielipidekyselyn, joka toteutettiin nettikyselynä sekä seuran 2x-lehden välityksellä ja loma-kekselynä Kaksikertapäivillä. Niiden perusteella seura määrittäi yleistavoitteeksi asuminen ja saarten arvojen yhteensovittamisen niin, että olemassa olevia arvoja vahvistetaan niitä miltään osin menettämättä. Saarelaisten näkemyksen mukaan kaavan tulee ottaa huomioon saaristoluonnon ominaispiirteet, maaston topografia sekä historiallinen yhdyskuntarakenne. Alueelle tulee yhden suuren tehokkaasti rakennetun ydinalueen sijasta suunnitella useita pienehköjä, kylämaisia ja luonnonläheisiä pientaloalueita, jotka soveltuvat urbaanille elämäntavalle vaihtoehtoa etsiville ihmisille.

Vuonna 2008 Kaks kertapäivää vietettiin Turun kuurojen yhdistyksen Merimajalla, Huvirannassa. Jaana Majatien Kaks kertalaulu sai viittomakielisen tulkkauksen. Nuottitelineenä on Hannu Suhonen ja säestäjänä päivien juontaja, näyttelijä Petri Rajala. Kuva Kaarin Kurri.

Käräjät ja Vuoden Kakskertalaiset

Kakskerran vapaa-ajan ja vakinaiset asukkaat yhteen kokoavan kesätahtuman vietto sai vakiintuneen muotonsa jo vuonna 2001. Kakskertapäivän vetovastuu on, tai pitäisi olla, vuorotellen kaikilla Satava – Kakskerta -alueen yhdistyksillä ja yhteisöillä, mutta Käräjä-osuudesta vastaa aina Kakskertaseura. Käräjien alkuperäisen tarkoituksen mukaisesti aihe on mahdollisimman ajankohtainen ja keskusteluun aktivoiva. Vastaavaan tunnelataukseen ja kiivaaseen mielipiteenvaihtoon, joka leimasi kuntaliitosvaiheen käräjiä 1960-luvulla, ei tällä vuosituhannella ole ylletty. Eikä juuri pyrittykään, vaan tavoitteena on ollut pohtia rakentavassa hengessä kiperiäkin asioita ja löytää yhteinen linja. Liekö käräjien leppoisaan tunnelmaan syynä myös sydänkesäinen ajoitus, vai se, että Käräjät huipentuvat Vuoden Kakskertalaisen julistamiseen?

Juhlavuotta seuranneen vuoden Kakskertapäivä järjestettiin Marielundissa lauantaina 1.07.2006. Päivien teema nivoutui osayleiskaavatyöhön. Asiantuntijaluennoitsija oli dosentti, Suomen Kotiseutuliiton puheenjohtaja Heikki Kukkonen, jonka juhlaesitelmän otsikko oli ”Moderni kyläsuunnitelma”. Vuoden Kakskertalaiseksi julistettiin kotiteollisuusopettaja, johtaja Eila Monnonen.

Seuraavan vuoden Kakskertapäivä järjestettiin Satavan Venepalvelun alueella lauantaina 30.6.2007. Tällä kertaa teemaksi oli valittu yritystoiminta saaristosta. Aiheesta puhui otsikolla ”Miksi saariston Sirkka ei soita” Suomen yrittäjien puheenjohtaja, kansanedustaja Eero Lehti. Vuoden Kakskertalaiseksi julistettiin Kakskertaseuran pitkäaikainen sihteeri ja Kakskerran partiolippukuntaa vuosikymmenet luotsannut Training manager Outi Kauppi.

Vuoden 2008 Kakskertapäivän pitopaikaksi valittiin Turun kuurojen yhdistyksen Merimaja, Huviranta. Vetovastuu oli tällä kertaa Kakskertaseuralla, joka oli valinnut pääasiaksi vesiensuojelun, mutta halusi informoida asukkaita myös Kakskerran kouluoloista. Olihan koulu lakkautettu edellisenä vuonna. Pääpuhuja oli ympäristöministeri Paula Lehtomäki ja Kakskerran koulun tulevaisuudennäkymiä valotti opetustoimenjohtaja Henry Toivari. Vuoden Kakskertalaiseksi julistettiin Kakskerranjärven neuvottelukunnassa Kakskertaseuraa pitkään edustanut professori Esko Iisalo.

Lauantaina 27.6.2009 Kakskertapäivä oli Brinkhallissa. Vetovastuun kantoi jälleen Kakskertaseura. Käräjäteema oli Kakskerran kulttuuriperintö. Juhlapuhuja oli kulttuurihistorioitsija Hannu Laaksonen. Vuoden Kakskertalaiseksi julistettiin Kotiseutuneuvos, Kakskertaseuran kunniajäsen, kauppatieteiden maisteri Markku Monnonen.

Vuoden 2010 Kakskertapäivä järjestettiin lauantaina 3.7. Harjattulassa. Vetovastuun kantoi kahden edellisen vuoden tavoin Kakskertaseura. Aihepiiriksi valittiin Rakennus-

nettu ympäristö, josta esitelmöi Turun yliopiston kulttuurimaantieteen professori Harri Andersson. Vuoden Kakskertalaiseksi julistettiin yrittäjä, maanviljelijä Heikki Muurinen.

2.7.2011 Kakskertapäivää vietettiin jälleen Brinkhallin kartanolla. Kakskerran käräjien teemana olivat saarten nähtävyydet, joista kertoi biologi/saaristo-opas Anssi Junnila. Vuoden Kakskertalaiseksi julistettiin Kakskerran koulun pitkäaikainen opettaja Lea Aaltonen.

Vuonna 2012 palattiin viettämään Satavan Pientaloyhdistyksen organisoimaa päivää Satavan venepalvelun tiloihin. Käräjien teemana oli Saaristomeri – sinun lähivesi. Vuoden Kakskertalaiseksi julistettiin Kakskerran Nuorisoseuran teatterin kantava voima, farmaseutti Helena Lindström. Käräjillä palkittiin myös seuran 29.2.2012 pidetyssä

Kakskertaseuran ensimmäisen kunniapuheenjohtajan arvonimeä kantoi rakennusneuvos Raimo Narjus vuosien 1995–2012 ajan. Vuonna 2013 kunniapuheenjohtajan arvo lankesi odotetusti kotiseutuneuvos, Turkuseuran puheenjohtaja Markku Monnoselle (oik.). Kuva Mirja Rakkolainen.

vuosikokouksessa kunniajäseneksi kutsuttu Anja Narjus, joka on ollut seuran jäsen yhtäjaksoisesti 1960-luvulta lähtien ja toiminut aktiivisesti mm. Virkistys- ja ulkoilutyöryhmässä, Buffettityöryhmässä ja Naistoimikunnassa.

Vuonna 2013 Kakskertapäivä aloitti Satava-Kakskerran kaupunginosaviikon, jonka järjestelyihin Kakskertaseura osallistui koko hankkeen valmistelun ajan. Brinkhallin kartanolla 29.6. vietetyn liikuntaan kannustavan päivän käräjäpuhujaksi oli kutsuttu ”voimailun elävä legenda” Ilkka Nummisto. Päivän järjestelyistä vastasi partiolippukunta Kakskerran Kaksoispiste. Vuoden Kakskertalaiseksi valittiin seuran sihteerinä ja pitkäaikaisena tiedottajana toiminut toimitusjohtaja Paula Palmroth. Seura sai myös uuden kunniapuheenjohtajan, kotiseutuneuvos Markku Monnosen.

Vuoden 2014 Kakskertapäivän vetovastuussa oli Tiistaikerho. Juhla pidettiin Paasikiviopistolla Harjattulassa. Käräjäpuhujaksi oli tällä kertaa kutsuttu Turun kaupunginjohtaja Aleksis Randell ja käräjäaiheina olivat aina yhtä ajankohtaiset saarten kaavoitukseen ja jätevesihuoltoon liittyvät asiat. Vuoden Kakskertalaiseksi nimettiin lehtori Jaana Matjatie, joka on toiminut vuosia seuran hallituksessa ja Kulttuuri- ja toimintaryhmän puheenjohtajana.

Yhteisiä hetkiä ja retkiä

Osa Kakskertaseuran tapahtumista – suvikirkko, roskienkeruutalkoot, elotulet, itsenäisyyspäivän kukkien lasku sankarivainajien muistomerkillä, seuran jouluateria Hirvillammella ja sen jälkeen Kakskerran kirkossa pidetty Kauneimmat joululaulut -tapahtuma – ovat olleet jo vuosikymmeniä kiinteä osa yhdistyksen vuotuiskiertoa. Niiden rinnalle Kulttuuri- ja toimintaryhmän kekseliäät ja ideoita pursuavat järjestäjät ovat nioneet toinen toistaan mielenkiintoisempia, vaihtelevia virkistysmuotoja.

Kotiseututuntemus ja niin henkinen kuin fyysinen kunto ovat avartuneet erilaisten retkien kautta. Syksyllä 2005 järjestettiin sien- ja marjaretki Nunnavuorelle, 2006 patikka- ja tutustumisretki Höytisiin ja seuraavana vuonna patikka- ja sieniretki Kettuvuorelle. Kevätkauden 2008 ja 2009 juttu oli Kimppakävelyt, jotka kokosivat liikunnanharrastajat lauantaiamuaisin yhteen. Höytistensuntin retkipaikan avajaiset järjestettiin osana liikuntapäivää 10.5.2008.

Seuraavina vuosina haettiin näkökulmia toimintaan omia kotinurkkia kauempaa. Vuonna 2009 matkattiin Uuteenkaupunkiin Pytinkien Paris-tapahtumaan ja vuonna 2011 tehtiin Puutarharetki Rytsälän tilalle Nousiaisiin sekä Peltolan siirtolapuutarhaan. Kesäkuussa 2012 vuorossa oli alppiruusuistaan kuuluisa Piikkiössä sijaitseva Yltöisten Arboretum ja 2014 Raision rodopuisto.

Martinseurakunnan ja Kakskertaseuran yhteistyö on kirkkotapahtumien ohella saanut syvyyttä yhteisistä merellisistä missiotreffeistä. Vuonna 2012 kierrettiin vesibussilla Kulhon saaren ympäri ja rantauduttiin entisen poikakodin laituriin. Vuosina 2011 ja 2013 määränpää oli Järvistensaari. Vuonna 2014 suunnattiin Turun NMKY:n leirikeskukseen Harvaan. Merellisten missiotreffien lisäksi järjestetään missiotreffit myös talvikausina Hennalassa.

Myös ympäristöasioiden tiimoilla on vietetty lukuisia ikimuistoisa iltoja kahvitarjoiluineen ja asiantuntijaesitelmineen. Näihin lukeutuvat mm. Kakskertatalolla pidetyt Energiailta (2006), Kodin paloturvallisuusilta (2007), Jätevesi-ilta (2007), Jätehuoltoilta (2008), Ympäristöilta (2011), Kodinturvailta ja Ensiapuilta (2012). Vuonna 2013 esittelyvuorossa olivat Uusi kalastuslaki ja pyydysmerkit sekä Metsästysseura Kakskerran Erä ja 2014 Kakskerran VPK. Maaliskuussa 2014 seura järjesti yhdessä Kakskerranjärven suojeluyhdistyksen kanssa jätevesipäivän. Paasikiviopistolla pidettyyn tilaisuuteen hankittiin parhaat alan asiantuntijat sekä järjestelmien esittelijöiksi 15 eri yritystä. Päivään osallistui luentosalin täyttäen noin 120 saarten asukasta. Kakskertaseura julkaisi luennot myös nettisivuillaan sekä luennoitsijoiden laatimat artikkelit 2X-lehdessä.

Luonnonläheiseen asumiseen liittyy olennaisesti kiinnostus oman pihapiirin hoitoon ja luonnon seurantaan. Jäsenistössä on myös lukuisia puutarhanhoidon intohimoisia harrastajia. Kakskertaseura on vastannut kysyntään kesällä 2007 järjestetyllä perennavaihtoillalla. Seuraavana vuonna pidettiin ensimmäinen Puutarhailta, joka monen muun harrastepiirin ja tapahtuman tavoin on muodostunut jokavuotiseksi perinteeksi. Näihin kuuluu mm. Toimikuntien tapaaminen, joista ensimmäinen järjestettiin Hirvillammella 2005.

Kädentaitopäivä Kakskertatalolla. Kuva Mirja Rakkolainen 2013.

Askartelu- ja harrastustoiminnan suuria suosikkeja ovat olleet erilaiset kukka- ja kädentaitokurssit, jotka ovat ajoittuneet yleensä syys- ja kevättalvikaudelle. Niiden ohjauksesta ovat vastanneet seuran osaavat naiset – useimmiten Eila Monnonen tai Pirjo Laakso-Salmi. Esimerkiksi vuonna 2007 pidettiin Pajukurssi, 2008 Joulukranssien ja kukka-asetelmien kurssi, 2009 Tilkku- ja Kranssikurssit, 2010

Pienten jouluyllätysten kurssi sekä Joulukukkakurssi. Vuonna 2011 järjestettiin Sukkailta, jossa kudottiin sukkiä Niinisalon varuskuntaan jaettavaksi uusille alokkaille, ja Pukukurssin infoilta, jonka innoittamana osa toimintatyöryhmän jäsenistä suunnitteli ja ompeli itselleen historiallisen puvun. Pukuja käytettiin Kaks kertapäivillä Brinkhallin kartanolla ja Itsenäisyyspäivän kahvituksessa Hennalassa. Samana vuonna käynnistettiin neulomakerho, joka kokoontuu sekä kevät- että syyskaudella joka toinen tiistai.

Nämä ovat vain osa seuran monipuolisesta toiminnasta ja tarjonnasta, johon vuonna 2011 lisättiin mm. ATK-kurssitoiminta ja Satavan kyläkaupalla järjestetty kirpputori. Metalliriemun keräyksissä seura on ollut mukana vuosittain.

Kaksikerran muisti

Kaksikerran historian ja perimätiedon tunnetuksi tekeminen ja kerääminen kulkevat mukana seuran kaikessa toiminnassa. 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä työ nivoutui erilaisiin tapahtumiin ja retkiin ja niistä 2x-lehdessä kirjoitettuihin artikkeleihin.

Veneretki lähdön ja saapumisen paikkoja tutkaillen. Kuva Paula Palmroth 2006.

Tervehdi laulumme Kaks kertaa. Jaana Majatie Mirja Rakkolaisen kuvaamana vuoden 2013 Kaks kertapäivillä.

hin. Toiminta yhdistettiin myös Suomen Kotiseutuliiton organisoimien Euroopan rakennusperintöpäivien viettoon. Vuoden 2006 teema oli Lähdön ja saapumisen paikat ja mikä olisikaan ollut luontevampaa kuin vesibussiretki saaren höyrylaiva- ja huvilalaitureille asiantuntevan opastuksen kera. Paikallistuntemuksensa ja valtavan tietovarantonsa retkeläisten ja myöhemmin lukijoiden iloksi antoi jälleen kerran arkkitehti Raimo Narjus.

Vuonna 2005 Historia- ja kotiseututoimikunta järjesti yhdessä Kulttuuriperinnön Säätiön kanssa Puistot ja puutarhat -tapahtuman Brinkhallissa. Dosentti Terttu Lempiäinen piti esitelmän Brinkhallin kasvillisuudesta. Kulttuuriperinnön Säätiö liittyi Kakskertaseuran jäseneksi, mikä lujitti entisestään yhteistyötä niin Brinkhallin kartanon kuin sen ystävähdistyksen kanssa. Brinkhallin tilaisuudet linkittyvät luontevasti myös Kakskertaseuran toimintaan.

Vuonna 2010 Kakskertaseura osallistui kansalaisjärjestöjen valtakunnalliseen kulttuuriympäristökampanjaan, jota koordinoi Suomen Kotiseutuliitto. Kampanjan nimi oli JOY eli Jokaisen Oma Ympäristö. Seuran hallitus nimesi vuonna 2009 JOY-toimikunnan ideoimaan ja toteuttamaan kampanjatapahtumia. Tärkein niistä oli kaikille avoin Kaunein ympäristöni -valokuvakilpailu. Sen tavoitteena oli dokumentoida nykypäivän kakskertalaista kulttuurimaisemaa.

Valokuvakilpailun tuomariston muodostivat opettaja Eero Merimaa, valokuvauksen opettaja Klaus Koszubatis, maisema-arkkitehti Ritva Nummiora sekä kirjailija Tarmo Talvio. Tuomariston sihteeri oli Heikki Toimi. Kilpailuun osallistui 22 henkilöä, jotka jättivät siihen yhteensä 74 valokuvaa. Voittajat julistettiin ja palkittiin itsenäisyyspäivänä Hennalan kirkkokahvien yhteydessä. Kilpailun voitti Mirja Rakkolainen kuvalla ”Lokit”, toisen palkinnon sai Emmi Kangas kuvalla ”Talvilaituri” ja kolmannen palkinnon Jukka Lämsä kuvalla ”Kaks Kerran kirkko”. Valokuvakilpailu tuotti seuralle hienon kuvakokoelman, jota hyödynnettiin niin kotisivujen kuin 2X-lehden kuvituksena. Mirja Rakkolaisesta kasvoi Kakskertaseuran oma hovikuvaaja, jonka upeat luontokuvat ovat muuttuneet 2X-lehden odotetuksi anniksi.

Osana kampanjaa tuotettiin myös Kaks Kerran kotiseutuaakkoset -esite. Kaks Kerran paikannimiin ja tapahtumiin aakkostettu esite tehtiin yhteistyössä Paasikivi-Opiston Nuori yrittäjyys -kurssin media-assistenttiopiskelijoiden Suvi Korpelan, Tanja Tuomen sekä Anna Petterssonin perustaman Alphabet NY -yrityksen kanssa. Esitteestä otettiin 1000 kappaleen painos ja se laitettiin seuran nettisivuille.

Kolmas kesäinen JOY-tapahtuma oli Kaks Kerran hautausmaan inventointi. Talkoolaiset keräsivät lomakkeille perustiedot Kaks Kerran hautakivistä. Opastajana ja valvojana toi-

Kaks Kerran hautausmaa inventoitiin talkoilla osana Kotiseutuliiton Jokaisen oma kulttuuriympäristö (JOY) -kampanjaa. Kuvat Kaarin Kurri.

mi Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän intendentti Riikka Kaisti. Lomakkeet luovutettiin seurakuntayhtymän arkistoon.

Vuonna 2011 Kaks kertaseuran kuvakokoelma karttui mittavalla diakuvien kokonaisuudella. Siihen kuuluu seuran edesmenneen kunniapuneenjohtajan Raimo Narjuksen 1970–90-luvuilla tehdyiltä veneretkiltä, saarten rakennuskannasta ja maisemista sekä seuran tapahtumista ottamia kuvia. Kuvat lahjoitti seuralle Anja Narjus.

Syksyllä 2013 käynnistyi kaksi kunnianhimoista hanketta: Kaks Kerran tarinan käsikirjoituksen työstäminen ja saarten vanhojen rakennusten kartoittaminen ja valokuvaaminen. Valokuvausprojektin taustalla oli Kaks kertaseuran 1970-luvulla historiankirjapro-

jekteja varten tekemä työ sekä Turun museokeskuksen rakennusinventointitiedostot, jotka molemmat kaipaavat päivittämistä ja ajan tasalle saattamista.

Vanhojen rakennusten kartoittamisen tekivät Leif Kronberg ja Outi Tauriala-Tolonen talkootunteja laskematta. Leif Kronbergin kuvaamista rakennuksista valittiin osa kesällä 2015 Brinkhallin kartanossa pidettävään valokuvanäyttelyyn. Näyttelykuvien vedostamiseen saatiin avustusta Museovirastolta. Jatkossa materiaalista on tarkoitus toteuttaa kuvakirja.

Kaksikerran tarinan ajatuksena on tuottaa pienimuotoinen esitys, joko painettuna tai digitaalisena, johon on tiivistetty kertomus Kaksikerran ja sen asukkaiden vaiheista ja joka toimii kotiseutuoppaana niin paikallisille kuin vierailijoille. Käsikirjoituksen ideoisuudesta ja työstämisestä ovat ottaneet vastuun Helena Lindström, Virve Myllymäki ja Heikki Toimi.

Anja ja poikansa arkkitehti Pauno Narjus Myllyjuhlilla elokuussa 2014. Oikealla seuran nykyinen sihteeri ja tiedottaja Jarkko Koskinen. Nikkilän tuulimyllyn kunnostus vei aikoihin 20 vuotta. Nyt on alkamassa uusi kunnostusvaihe ja sen myötä edesmenneen arkkitehdin Raimo Narjuksen toive myllyjuhlan palauttamisesta vuotuisiin tapahtumiin toteutui. Kuva Mirja Rakkolainen.

Taistelua tuulimyllyjen puolesta ja vastaan

Kaksikertaseuralla on vastuullaan kaksi rakennusta, joiden arvoa ei pitäisi mitata rahassa, mutta joiden kohdalla aatteellisen yhdistyksen resurssit ja mahdollisuudet joudutaan tältäkin kantilta puntaroimaan. Satavan maamerkinä kohoava Nikkilän tuulimylly on ainoa saarilla enää jäljellä oleva tuulimylly. Kaksikerran kunnantalon ja sittemmin terveystalon aikoinaan palvellut Kaksikertatalo on elinehto saarelaisten harrastus- ja virkistystoiminnan jatkumiselle.

Kaksikertaseuran omistama Nikkilän tuulimylly vaatii säilyäkseen jatkuvaa seurantaa ja huolenpitoa. Vuonna 2014 Kaksikertaseura kartoitti myllyn korjaustarpeen sekä laati yhteistyössä Turun museokeskuksen kanssa sille korjaussuunnitelman. Samaisen vuoden elokuussa mylly siivottiin ja sen ympäristöä raivattiin ja kunnostettiin talkoilla. Kuun lopussa pidettiin elojuhlat, jotka kokosivat paikalle kolmissenkymmentä osanottajaa. Edellisistä elojuhlita olikin vierähtänyt jo 12 vuotta, mutta nyt ne päätettiin palauttaa osaksi toimintaa.

Museovirasto myönsi toukokuussa 2015 myl-

Myllyjuhlissa yleisöä viihdytti trubaduri Jari Hauninen. Kuva Mirja Rakkolainen 2014.

Kaksikertatalona vuoden 1985 alusta palvellut rakennus oli alun perin Kollin yksinäistalosta erotetun Veivilahti-nimisen tilan päärakennus. Se toimi vuodesta 1951 Kaksikerran kunnantalon ja kuntaliitoksen jälkeen alueellisena terveystalona. Kaksikertatalo on Kaksikertaseuran ja Partiolippukunta Kaksikerran Kaksoispisteen toimitila sekä palvelee saarten lukuisia muita yhteisöjä ja yksityisiä niiden kokoontumis- ja juhlapaikkana. Kuva Kaarin Kurri 2015.

Myllyn ympäristö siivottiin ja kunnostettiin talkoilla kesällä 2014. Kuva Mirja Rakkolainen.

ylle 2000 euron suuruisen korjausavustuksen. Avustuksen tuella ja talkootyöllä Myllyn perustukset voidaan korjata ja sen vaurioituneet vuorilautaosuudet uusia, minkä jälkeen mylly on jälleen valmis ryhdikkäänä ottamaan vastaan tuulet ja tuiverrukset.

Kakskertatalon tilanne onkin mutkikkaampi, sillä sen omistaa Turun kaupunki, joka 30 vuotta sitten vuokrasi sen Kakskertaseuralle ja Partiolippukunta Kakskerran Kaksoispisteelle niiden yhteisesti ylläpidettäväksi toimitaloksi.

Kakskertatalon säilyminen nykyisessä käytössä on ollut vaakalaudalla jo kymmenen vuoden ajan. Entisenä kunnantalona sillä on symbolinen arvo ja merkitys, minkä vuoksi se halutaan pitää kakskertalaisten yhteiskäytössä, mutta ennen kaikkea se on alueen toiminnallinen keskus, joka mahdollistaa niin isojen kuin pienienkin tilaisuuksien järjestämisen. Talossa kokoontuu säännöllisesti myös Tiistaikerho, jolla on erityisen suuri merkitys Kakskerran varttuneempien asukkaiden elämää virkistävänä ja toisistaan huolta pitävänä yhteisönä.

Turun kaupunki laittoi vuonna 2013 Kakskertatalon itselleen tarpeettomien kiinteistöjen myyntilistalle. Kakskertatalon ja siihen liittyvän saunarakennuksen etuosto-oikeus osoitettiin nykyiselle vuokralaiselle ajatuksella, että myynti toteutuisi vuosina 2014–2015. Kauppa ei ole toteutunut. Kakskertaseuran ensisijainen tavoite on jatkaa Kakskertatalon vuokrasuhdetta ja saada kohde pois myyntilistalta.

Kauaksi kaikonnut koulu

Saarilta puuttuvat kunnalliset palvelut ovat puhuttaneet Kakskertaseuraa aina 1970-luvulta lähtien. Viimeinen takaisku tuli vuonna 2007, jolloin Kakskerran koulu suljettiin sisäilmaongelmien vuoksi ja alueen oppilaat sijoitettiin Haarlan kouluun. Kaupunki purki vanhan koulutalon syksyllä 2013. Uuden koulutalon piti alkuperäisen hanke-suunnitelman mukaan valmistua vuonna 2014, mutta suunnittelua ei edes aloitettu. Koulun vanhempainyhdistys lähti kamppailemaan koulun puolesta ja sai tukijakseen Kakskertaseuran, jonka hallitus päätti toukokuussa 2012 nimetä Koulutyöryhmän ajamaan Kakskerran koulun rakentamista yhdessä muiden yhdistysten kanssa.

Kakskertaseura laati kaupungille kirjelmän ja työryhmä otti yhteyttä suoraan kaupunginjohtajaan, apulaiskaupunginjohtajaan, kasvatusta- ja opetustoimenjohtajaan sekä kaupunginvaltuutettuihin. Aktiivisuus kantoi myös tulosta. Kouluhanke otettiin kaupungin taloussuunnitelmaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 3.12.2012 Kakskerran koulun suunnittelumäärärahan osoittamisen vuodelle 2016. Näillä näkymin koulun rakentaminen tapahtunee vuosina 2018–2020. Kakskertaseura seuraa valppaasti suunnitelmien etenemistä ja pyrkii kannanotoillaan varmistamaan, ettei aikataulusta livetä.

Tiedottamisen uudet tuulet

Kaks kertaseuran vahvuus on ollut aina sujuva ja nopea tiedonkulku ja vastuuntuntoinen tiedonvälitys, oli kyse sitten saarten tapahtumista ja toimijoista, aluetta koskevista muutoksista tai Kaks kertaseuran oman toiminnan esittelystä. Omat www-sivut avattiin loppuvuodesta 2004. Samalla siirryttiin sähköiseen tiedonvälitykseen, tietokantapohjaisen jäsenrekisterin ylläpitoon ja jäsenmaksulaskutukseen. Nettisivujen sisällöstä, suunnittelusta ja graafisesta asusta vastasi seuran tiedottaja Paula Palmroth ja niiden sekä rekisterin teknisestä toteutuksesta Viestintäharju Oy. Kotisivut uusittiin vuonna 2010, jälleen Paula Palmrothin asiantuntevassa ohjauksessa.

Kotisivut ja sähköpostikirjeet ovat tehostaneet tiedon saavutettavuutta, mutta eivät tyystin syrjäyttäneet perinteisikään kanavia. Seuran toiminnasta ja tapahtumista sekä ajankohtaisista asukkaita koskevista asioista on kerrottu mm. 2X -lehdessä, jäsentiedot-

Paula Palmroth, joka kuvassa ottaa vastaan Vuoden Kaks kertalainen 2013 arvonimeä, vastasi vuosina 2004–2010 seuran tiedottajan tehtävistä. Nykyisin vastuu 2X-lehden toimittamisesta ja mm. kotisivujen ylläpidosta kuuluu puheenjohtaja Markku Kalliomäelle (kuvassa keskellä) ja sihteeri Jarkko Koskiselle (vas.). Kuva Mirja Rakkolainen.

teissa, suorapostijakelulla ilmaislehden välissä, seuran Satavassa olevalla ilmoitustaululla, Terve Hirvensalo–Kaks kerta -lehdessä ja tienvarsikyltein. Sisäisestä tiedottamisesta ja seuran kotisivujen ylläpidosta on vastannut Tiedotustoimikunta, joka on osallistunut myös 2X-lehden toimittamiseen.

Ajankohtaisten asioiden taustoittamisessa ”kalastusmerkiltä” nimensä saanut ja jo vuodesta 1990 lähtien 1-2 kertaa vuodessa julkaistu 2X on korvaamaton. Lehden vastaavan toimittajan, sittemmin päätoimittajan vastuun kantoi paria poikkeusta lukuun ottamatta aina kuolemaansa saakka Raimo Narjus. Vuosina 2011–2012 päätoimittaja oli puheenjohtaja Markku Jokinen ja vuodesta 2013 puheenjohtaja Markku Kalliomäki. Apunaan päätoimittajalla on toimituskunta toimitussihteereineen.

2X-lehden sivuilta on avautunut ikkuna saarten menneisyyteen ja tulleet läheisiksi niin eilispäivän kuin nykyiset asukkaat ja toimijat. Pihakilpailuissa palkittujen pihapiirien, arkkitehtuurikohteiden ja kiehtovien vanhojen asuin- ja huvilamiljöiden esittelyn ansiosta ymmärrys saarten syliin kätkeytyviä helmiä kohtaan on keriytynyt auki pala palalta. Vuonna 2005 palstatilaa saivat ansaitusti myös lehden päätoimittaja, kunniapuheenjohtaja Raimo Narjus Pitiskarissa sijaitsevina huviloineen ja Myllykylän Alitalon uusi emäntä, 2X-lehden toimittajana meritoitunut maisema-arkkitehti Ritva Nummio-ra. Lehden sivujen kautta osallisiksi seuran järjestämistä retkistä ja tapahtumista ovat päässeet myös ne, joilla ei ole muuten ollut mahdollisuutta niihin osallistua. Esimerkiksi vuonna 2006 lehden lukijat saivat jälkemaininkeina osansa saarten laivalaitureille tehdystä veneretkestä ja laitureihin liittyvistä tarinoista.

Kaks kertaseuran hyvät tiedotuskanavat on valjastettu tarvittaessa myös muiden tahojen hyödyksi. Niin Saarten triennaalin kuin Kaks kerran Kaupunginosaviikkojen tapahtumista on tiedotettu 2X-lehden ja seuran nettisivujen avulla. Tällä hetkellä on tutkailtavana myös sosiaalisen median tarjoamat mahdollisuudet.

Vuodesta 2013 lähtien tapahtumat ja toiminta on viety Kaks kerran nettisivuille uutisarkistoon, joka on kaikkien vapaasti luettavissa. Sivulla ovat myös viimeiset 2X-lehden numerot.

www.kaks kertaseura.fi

Etuoikeutettu ja palkittu 60-vuotias

Tänä keväänä 60 vuotta täyttäneellä Kaks kertaseuralla on vaiheikas ja työn täyttämä menneisyys, joka alkoi huvilanomistajien yhteenliittymänä ja kasvoi parikymmentä vuotta myöhemmin kaikki saarelaiset kokoavaksi voimaksi. Myös yhdistyksen toiminta-alue on muuttunut näiden vuosikymmenten kuluessa radikaalisti. Maaseutukunnasta, jonka rantoja kansoittivat kaupunkilaisten huvilat, on tullut vauras ja vetovoimainen kaupunginosa, jonka asukkaat käyvät työssä Turussa ja muissa lähikunnissa. Viljelijäväestö on huvennut vähiin, suurin osa vakinaisista asukkaista asuu omakotitalossa ja moni vanha huvila on saneerattu ympärivuotiseksi asunnoksi.

Rakennemuutoksen myötä kesäasukkaiden ja vakinaisten asukkaiden näkemykset oman asuinympäristön eduista ja heille tarjoamista mahdollisuuksista ovat yhdenmukaistuneet. Kaks kertalaisuudesta ollaan ylpeitä, vaikka juuret olisivat vielä vähän löysässä ja ympäristötuntemus vähän hakusessa. Kaks kertaan hakeudutaan sen luonnonrauhan, väljyyden, hyvän maineen ja turvallisuuden vuoksi. Uudisasukkaita yhdistää usein tarve hidastaa elämäntapaansa. Rauhoittumisen myötä silmät avautuvat ja herää uteliaisuus ympäristöä ja sen menneisyyttä kohtaan.

Mikä onkaan kiehtovampaa kuin oman lähikunnan tarinat; mitä tuolle puulle on tapahtunut ja keitä täällä on asunut ennen meitä? Kuka raivasi nuo pellot ja rakensi talot? Näihin kysymyksiin vastaamaan tarvitaan Kaks kertaseuraa, jonka perinteet ulottuvat vuosikymmenten taakse. Kaks kertaseuraa, joka on kotiseudun muisti, joka ymmärtää vuosisataisen jatkumon merkityksen ja osaa nivoa sen hyvän tulevaisuuden perustaksi.

Paikallinen identiteetti muodostuu alueen kulttuuri- ja luonnonympäristöstä, perinteestä ja historian tuntemuksesta. Kaks kerran asutus on syntynyt pitkän ajan kuluessa, talo talolta, eikä se paikallista omaleimaisuuttaan kadottamatta kestä nopeitempoista muutosta.

Kaks kerran asukkaat tuntevat itsensä etuoikeutetuiksi saadessaan herätä aamuisin lintujen lauluun ja meren tuoksuun. Etuoikeutettu on myös Kaks kertaseura, jonka monipuolisesti sivistynyt ja aktiivinen jäsenkunta on aina ollut valmis antamaan erityisosaamisestaan siivun myös yhteisön hyväksi. Kaks kertaseuran ansiot eivät ole jääneet muiltakaan huomaamatta ja jo vuosikymmeniä yhdistys on saanut pokata miltei joka toinen vuosi – välillä jopa tiheämpään – Turkuseuran tunnustuksen aktiivisesta toiminnastaan.

Suurin menestys kirjattiin vuonna 2013, jolloin Suomen Kotiseutuliitto nimesi Turun Kaks kerran vuoden kaupunginosaksi. Valinnan perusteluissa Kaks kertaseuraa kiitet-

tiin Turun vanhimmaksi, suurimmaksi ja vilkkaimmin toimivaksi kaupunginosaseuraksi, joka järjestää runsaasti tapahtumia, seuraa kaavoitusta, julkaisee omaa lehteä sekä päivittää tarmokkaasti omia kotisivujaan. Valinnan myötä Kaks kerta ja Kaks kertaseura saivat runsaasti huomiota niin valtakunnallisissa kuin paikallisissa tiedotusvälineissä.

Kaks kertaseura on 60 vuoden aikana luonut vahvan toimintakulttuurin ja verkoston, jonka avulla uusia asukkaita autetaan integroitumaan saaristolaisiin, vanhoja sopeutumaan väistämättömiin muutoksiin ja ennakoiden vaikuttamaan kehityksen kulkuun. Pienet tapahtumat ja harrastuspiirit paikkaavat palvelujen puutetta, piristävät arkea ja luovat hyviä naapuruussuhteita. Kaks kertaseura tarjoaa sitoutumattomana ja aatteellisenä yhdistyksenä vapaan foorumin mielipiteen vaihdolle.

Johtoaseman ylläpito velvoittaa ja vuosikymmenten johdonmukainen työ kantaa eteenpäin!

Liite 1

Luottamushenkilöt ja toimintaryhmät

KAJKSKERRAN HUVILANOMISTAJIEN YHDISTYS R.Y.

Väliaikainen toimikunta

Otto Viitanen, pj.	1953 – 1955
Rufus Lönka	1953 – 1955
Jorma Pitkänen	1953 – 1955
Viljam Perälä	1953 – 1955
Arvid Schrey	1953 – 1955
A. Sipilä	1955
Ilmari Juvakoski	1955

Kaksikerran huvilanomistajain yhdistys (tiedot puutteelliset)

Puheenjohtajat

Otto Viitanen	1955
Y. E. Hakala	1956 – 1967
Veikko Hankomäki	1972 – 1974

Johtokunnan jäsenet

Arvid Schrey (vpj. 1955, 56)	1955 – 1956
Ilmari Juvakoski (sihteeri)	1955 – 1974
Elon Vallasvaara	1955
Veikko Saari	1955
Ilpo Impivaara (varajäs.), jäsenkirjuri	1955
Kauko Tuomola (varajäs.), rahastonhoitaja	1955 – 1974
Matti Artukka	1956
Väinö Jaakkola (varajäs.)	1956
Toivo Virtanen (varajäs.)	1956
Raimo Narjus	1968 – 1974
Viljo Vanne	1972 – 1974

KAJKSKERTA-SEURA R.Y, KAKSKERTASEURA RY

Puheenjohtajat

Hankomäki, Veikko	1974 (sääntömuutosta valmisteltaessa)
Narjus, Raimo	1974 – 1995
Toimi, Heikki	1996 – 1997
Monnonen, Markku	1998 – 2007
Koivunhalo, Mirja	2008 – 2010
Jokinen, Markku	2011 – 2012
Kalliomäki, Markku	2013 –

Varapuheenjohtajat

Viitaniemi, Eero	1974. – 1975
Männistö, Tuomo	1976 – 1995
Iisalo, Esko	1996 – 2003
Räty, Pasi	2004 – 2006
Mäkelä, Tina	2007 – 2010
Tenho, Hannu	2011 – 2012
Muurinen, Seppo	2013 –

Kunniapuheenjohtajat

Raimo Narjus	2005 – 2011
Monnonen, Markku	2013 –

Kunniajäsenet (nimeämivuosi)

Raimo Narjus	2005
Esko Iisalo	2005
Reino Karanko	2005
Tuomo Männistö	2005
Marjatta Jokinen	2005
Markku Monnonen	2005
Anja Narjus	2012

Sihteerit

Kauppi, Outi	1974 – 1977, 1980 – 1988
Pinomäki, Laura	1978 – 1979
Bertoft, Kirsti	1990 – 1995
Toimi, Heikki	1995 (kokoussihteeri)
Mäkelä, Tina	1996 – 1997 (kokoussihteeri)
Palmroth, Paula	1998 – 2003
Kurri, Kaarin	2004 – 2009

Laakso-Salmi, Pirjo	2010 – 2010
Kramsu, Piia	2011 – 2012
Koskinen, Jarkko	2013 –

Lehdistösihteeri, tiedotussihteeri, tiedotusvastaava, tiedottaja

Karanko, Eila	1974 – 1983
Kivistö, Varpu	1990 – 1991
Jokinen, Marjatta	1993 – 1994
Kaskimäki, Tarja	1996 – 1999
Nummiora, Ritva	2000 – 2001
Palmroth, Paula	2004 – 2010
Jokinen, Marjatta	2011 – 2012
Koskinen, Jarkko	2013 –

Taloudenhoitajat, rahastonhoitajat

Rautio, Markus	1974 – 1977
Vilpo, Paavo	1978 – 1985
Kärkkäinen, Lasse	1986 – 1991
Rantala, Pasi	1991 – 1996
Koivunhalo, Mikko	1997 – 2004 (2001 kirjanpidon hoito)
Dahl, Matti	2001 (maksuliikenteen hoito)
Iisalo, Esko	2004 (maksuliikenteen hoito)
Suominen, Jarmo	2005 – 2008
Laakso, Sari	2009 – 2010
Koskinen, Jarkko	2011 –

Intendentti

Toimi, Heikki	1998 – 2011

Johtokunnan / hallituksen jäsenet

Narjus, Raimo	1974 – 1995
Hankomäki, Veikko	1974 – 1978
Vanne, Viljo	1974 – 1978
Viitaniemi, Eero	1974 – 1975
Karanko, Eila	1974 – 1981
Rautio, Markus	1974 – 1984
Männistö, Tuomo	1974 – 1995
Kauppi, Outi	1974 – 1987
Juvakoski, Ilmari	1974 – 1982
Peltonen, Åke	1974 – 1990

Palmunen, Ritva	1976 – 1978
Vilpo, Paavo	1978 – 1993
Pinomäki, Laura	1978 – 1979
Lindholm, Terttu	1978 – 1979
Numerla, Eero	1978 – 1986
Nurmi, Annikki	1979 – 1982
Langén, Jorma	1981 – 1987
Leino, Arno	1983 – 1991
Ramberg, Robert	1985 – 1990
Kero, Aarre	1985 – 1988
Tilus, Hillevi	1986 – 1990
Kärkkäinen, Lasse	1986 – 1992
Ekström, Leo	1988 – 1990
Jokinen, Markku	1989 – 2004
Monnonen, Markku	1975 (neuvotteleva jäsen), 1990 – 2005
Kivistö, Varpu	1990 – 1995
Alanen, Kirsti	1990 – 1994
Bertoft, Kirsti	1989 – 1995
Siivonen, Tauno	1991 – 1994
Rytömaa, Inkeri	1991 – 1992, 1995 – 2000
Rantala, Pasi	1993 – 1995
Jokinen, Pentti	1992 – 1997
Iisalo, Esko	1993 – 2004
Dahl, Matti	1994 – 2002
Toimi, Heikki	1994 – 2009
Palmroth, Paula	1995 – 2003
Kaskimäki, Tarja	1995 – 1999
Talvio, Tarmo	1996 – 2000
Grönroos, Matti	1998 – 2003
Mäkelä, Tina	1995 – 1997, 2001 – 2006
Nummiora, Ritva	2000 – 2002
Suominen, Jyrki	2000 – 2001
Lund, Tamara	2002 – 2005
Koivunhalo, Mikko	2002 – 2004
Majatie, Jaana	2003 – 2012
Räty, Pasi	2003 – 2004
Kurri, Kaarin	2004 – 2009
Varjonen, Pirkko	2004 – 2009
Suominen, Jarmo	2005 – 2010
Schrey, Matti	2005 – 2008

Nummela, Liisa	2006 –
Tenho, Hannu	2007 – 2010
Laakso Sari	2009 – 2012
Koskinen, Jarkko	2010 –
Laakso-Salmi, Pirjo	2010 – 2011
Muurinen, Seppo	2010 – 2012
Kalliomäki, Markku	2011 – 2012
Kramsu, Piia	2011 –
Mikola, Anna	2011 – 2012
Pinjanainen, Maria	2011 – 2013
Hautala, Essi	2013 – 2013
Saukkonen, Minna	2013 – 2014
Uusi-Jaakkola, Heikki	2013 – 2014
Västinsalo, Raimo	2013 –
Holmberg, Tamara	2014 –
Lehtonen, Kati	2014 –
Löyttyniemi, Matti	2015 –
Mäki, Juha	2015 –

Toimikunnat ja työryhmät

Kalastustoimikunta	1974 – 2008, 2013-
Julkisen liikenteen työryhmä	1974 – 1980
Virkistys ja ulkoilutyöryhmä	1974 – 1980
Kulttuuri- ja historiatyöryhmä	1974 – 1988
Veneilytyöryhmä	1978 – 1988
Myllytyöryhmä	1978 – 1996
Ympäristönhoitotyöryhmä	1979 – 1988
Yleisten palvelujen työryhmä	1980 – 1981
Omakotityöryhmä	1980 – 1981
Omakoti- ja yleisten palvelujen työryhmä (OMPATY)	1982 – 1992
Naistoimikunta	1983 – 1988
Talotoimikunta	1984 –
Tiimalasi toimituskunta	1985 – 1988
Kulttuuri- ja harrastetyöryhmä	1988 – 1992
Kotiseutuhistoria työryhmä	1988 – 1989
Kotiseutuhistoria- ja kulttuurityöryhmä	1991 – 1992
Puhvettityöryhmä	1991 – 1992
2X-lehden toimitus, lehtitoimikunta	1991 –
Pihakilpailutoimikunta I. Alueraati	1991 –

Huvitustoimikunta	1992
Historiatyöryhmä	1992 – 1993
Kulttuuri- ja toimintaryhmä	1993 – 1998
40-vuotisjuh latoimikunta	1993 – 1995
Asumis- ja ympäristötoimikunta	1993 –
Historia- ja kotiseututoimikunta	1994 –
Kulttuuritoimikunta	1998 – 2000
Toimintatyöryhmä	1998 – 2000
Tiedotustoimikunta	1998 –
Työvaliokunta	2001 –
Kulttuuri- ja toimintatyöryhmä	2001 –
50-vuotisjuh latoimikunta	2004 – 2005
JOY-toimikunta	2009 - 2010
Kaavoitusvaliokunta	2011 – 2012
Koulutyöryhmä	2012 – 2013

Jäsenmääriä: 1955 (95), 1975 (130), 1976 (320), 1978 (418), 1984 (450), 1990 (500), 1995 (630), 1996 (650), 1999 (680), 2001 (714), 2005 (860), 2006 (879), 2007 (837), 2008 (836), 2010 (828), 2011 (827), 2012 (805), 2013 (822), 2014 (860)

Liite 2

Huomionosoitukset

Vuoden Kaks kertalainen

Adolf Ehrnrooth	2000
Ella Anttila	2001
Hannu Suhonen	2002
Marjatta ja Tuomo Männistö	2003
Raimo Narjus	2004
Marjatta ja Markku Jokinen	2005
Eila Monnonen	2006
Outi Kauppi	2007
Esko Iisalo	2008
Markku Monnonen	2009
Heikki Muurinen	2010
Lea Aaltonen	2011
Helena Lindström	2012
Paula Palmroth	2013
Jaana Majatie	2014

Kaks kertaseuran pöytäviiri

	myöntöpvm	luovutusvpm
Veikko Hankomäki	14.3.1979	30.06.1979
Viljo Vanne	”	”
Turun kaupunki	”	”
Raimo Narjus	”	”
Suomen Kotiseutuliitto	30.06.1979	01.07.1979
Ella Anttila	28.06.1980	28.06.1980
Helmi Liespuu	”	”
Ilmari Juvakoski	”	”
Eila Karanko	”	”
Outi Kauppi	”	”
Tuomo Männistö	”	”
Åke Peltonen	”	”
Markus Rautio	”	”
Reijo Heinonen	02.06.1981	27.06.1981
Martti Luolamaa	”	”
Arto Uusikylä	”	”
Paasikivi-opisto	19.06.1982	19.06.1982

Kauko Tuomola	”	”
Turku-Seura	19.08.1982	19.09.1982
Kaks kerran koulu	29.05.1983	29.05.1983
Sinapin leirikeskus	15.06.1983	02.07.1983
Eero Numerla	24.06.1985	29.06.1985
Paavo Vilpo	”	”
Arno Leino		1986
Runosmäki-seura		08.02.1987
Pekka Niemi	16.06.1987	27.06.1987
Pentti Viherluoto	”	”
Jorma Langén	”	”
Reino Karanko	”	”
Markku Monnonen	”	”
Robert Ramberg	”	”
Tapani Vinkala		02.07.1988
Naulan tila		02.07.1988
Pekka Nurmi	”	”
Ritva Palmunen		1988
Adolf Ehrnrooth		09.02.1990
Eila ja Reino Karanko		06.07.1991
Hannu Suhonen	15.03.1993	
Pentti ja Irma Lahti	12.06.1995	01.07.1995
Tuomo ja Marjatta Männistö	25.08.1997	30.08.1997
Heikki Toimi		29.06.2002
Pentti Jokinen	13.05.2004	02.07.2004
Mirja Koivunalho	03.03.2005	06.05.2005
Tina Mäkelä	”	”
Matti Dahl	”	”
Esko Iisalo	”	”
Mikko Ketonen	”	”
Hannu Tenho		10.5.2007
Jaana Majatie	11.12.2008	
Paula Palmroth	7.12.2011	29.2.2012
Liisa Nummela	3.10.2012	23.10.2012

Kotiseutuliiton ansiomitali

Raimo Narjus,	1995
Markku Monnonen,	10.08.2007

Kotiseutuliiton harrastusmitali

Eila Karanko	01.07.1995
Outi Kauppi	01.07.1995
Markku Monnonen	01.07.1995
Åke Peltonen	01.07.1995
Paavo Vilpo	01.07.1995
Paula Palmroth	06.05.2005
Heikki Toimi	06.05.2005
Markku Jokinen	06.05.2005

Suomen Kotiseutuliiton Kotiseututyön ansiomerkki

Markku Monnonen	30.01.1999
Eila Monnonen	06.05.2005
Juhani Manner	06.05.2005
Pasi Rätty	06.05.2005
Heikki K. Tuominen	06.05.2005
Hannu Tenho	06.05.2005
Jaana Majatie	06.05.2005
Marjatta Männistö	06.05.2005
Tarja Kaskimäki	06.05.2005

Kotiseutuliiton viiri

Markku Jokinen	01.07.1995
Aarre Kero	01.07.1995
Varpu Kivistö	01.07.1995
Aarno Leino	01.07.1995
Marjatta Männistö	01.07.1995
Anja Narjus	01.07.1995
Eero Numerla	01.07.1995
Eero Viitaniemi	01.07.1995
Marjatta Jokinen	06.05.2005

Liite 3.

Kakskertaseuran vuosina 2005-2014 tekemät aloitteet ja lähetettävät kirjeet (vastaanottaja, asia)

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä. Hennalan seurakuntakodin viljamakasiinin muuttaminen kappeliksi. 2005.

Turun kaupunginhallitus. Esitys Kakskerran kevyenliikenteen väylien rakentamiseksi ja tievalaistuksen tehostamiseksi. 8.11.2006.

Turun kaupunki. Kakskertaseura ry:n tavoitteet Satava-Kakskerran osayleiskaavan tarkistukseen 23.5.2006. Luovutettiin lähetekirjeen kanssa 14.6.2006.

Turun kaupunki, Ympäristö- ja kaavoituslautakunta. Satava-Kakskerta –osayleiskaavan vuoro-vaikutustyöryhmän perustaminen. 2.5.2007.

Turun kaupunki, Ympäristö- ja kaavoitusvirasto. Mielipide alustavasta Satava-Kakskerta -osayleiskaavaluonnoksesta (48/2001). 12.12.2007.

Turun kaupunki, Kiinteistölautakunta. Kakskertatalon myyminen 22.1.2008.

Turun kaupunki, Ympäristö- ja kaavoitusvirasto. Kakskertaseura ry:n lausunto Satava-Kakskerran osayleiskaavaluonnoksesta 31.10.2008.

Turun kaupunki, Ympäristö- ja kaavoitusvirasto. Kakskertaseura ry:n lausunto Satava-Kakskerran osayleiskaavaehdotuksesta 2.4.2009.

Turun kaupunki, Kaupunginhallitus. Kakskertaseura ry:n kannanotto koskien yksityisteiden valaistuverkon luovuttamista tiekuntien omistukseen ja hallintaan. 22.4.2009.

Turun kaupunki, kaupunginhallitus; valtuustoryhmien puheenjohtajat; opetus-, nuoriso-, peruspalvelu- ja liikuntalautakunnat. Lausunto uuden Kakskerran koulun rakentamistarpeesta. 2010.

Turun kaupunki. Kannanotto linnakaupungin osayleiskaavaan 6.2.2011 (yhdessä Hirvensalo-seuran, Martinrantaseuran, Portsan, Ruissaloyhdistyksen ja keskikaupunkiseura Toispual joken ry:n kanssa).

Turun kaupunki. Lausunto Harjattulan loma-asuntoasemakaavan luonnoksesta.

Turun kaupunki, kaupungin hallitus. Lausunto Turun kaupunkiseudun rakennemalli 2035 loppuraportista. 9.1.2012

Kakskerta-Satava Vesiosuuskunta. Kirje koskien viemäripumppuasemien hajuhaittoja. 2012.

Kakskerta-Satava Vesiosuuskunta. Kirje koskien viemäriverkostosuunnitelmaa Kakskerranjärveen. 2012.

Turun kaupunki. Kirje Kakskerran koulun rakentamisesta. 15.10.2012

Reino Hurri. Valtuutus esittää Kakskerranjärven neuvottelukunnalle Kakskertaseuran kielteinen kanta viemäriin rakentamisesta Kakskerran järveen. 7.11.2012.

Turun kaupunki, kaavoitus. Muistutus Harjattulan kaavasta 28.2.2013.

Turun kaupunki, kaavoitus. Kakskerran saaria koskevat kaavoitustavoitteet 14.3.2013.

Turun kaupunki, kaavoitus. Kirjallinen esitys korjaukseksi Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunnan listalla hyväksyttävänä olevaan esitykseen Yleiskaava 2035 tavoite-asiakirjaan 24.3.2013.

Turun kaupunki. Lausunto ehdotuksesta 2-vyöhyketariffien käyttöönotosta 28.5.2013.

Kakskerranjärven neuvottelukunnan lausunnon kautta Kakskertaseura otti kielteisen kannan viemäriputken rakentamiseen upottamalla viemäriputki Kakskerranjärveen, koska sen katsottiin vaarantavan järven veden laadun.

Turun kaupunki, kiinteistötoimiala. Kakskertatalon myyntiä koskevat kirjelmät 16.9. ja 29.11.2013.

Varsinais-Suomen liitto. Lausunto Varsinais-Suomen maakuntastrategiasta 12.3.2014.

Turun kaupunki. Lausunto Kakskerta-Satavan vesiosuuskunnan toiminta-aluehakemuksesta 22.4.2014.

Turun kaupunki. Muistutus Harjattulan asemakaavasta 13.8.2014.

Turun kaupungin ympäristönsuojelutoimisto. Tutkintapyyntö Brinkhallin linjapumppaamalla tapahtuneesta jäteveden ylivuodosta mereen 13.8.2014.

Turun kaupungin ympäristönsuojelutoimisto. Vastine Brinkhallin ylivuodosta vesiosuuskunnan antamaan selvitykseen 12.11.2014.

Turun kaupunki. Kannanotto Kakskerta-Satavan vesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksymistä koskevaan kuulutukseen 12.11.2014.

Liite 4

Kakskertaseuran aineettomaan omaisuuteen kuuluu yhdistyksen 30-vuotiskäräjillä tilattu Kakskerta-viisu.

Kakskerta (1986)

Sävel: Pentti Viherluoto, Sanat: Sulo Säkeistö (Pekka Niemi)

1. Meillä on luodot ja meillä on lahdet,
meillä on salmet ja seljäteet,
järvemme läikkyvä, kaikkea kahdet,
pärsyvät laineet ja tyynet veet.
Tervehdi, laulumme, Kakskertaa,
selkiä, saaria, Satavaa,
laihomme lainetta viljavaa,
järvemme välkettä vilpoisaa.
Kakskertaa, Kakskertaa,
kaikuvi laulumme kaks' kertaa.
2. Meillä on niityt ja meillä on puistot,
meillä on lehtoisa Marielund,
tiilistä viirissä tallella muistot,
saarien saumana Höyttissund.
Tervehdi...
3. Meillä on Hennalat, Sinapit, Kulhot,
Airiston uhmana Erikswall,
nunnilla kätkössä vuorilla sulhot,
kartanot, kruununa kait Brinkahall.
Tervehdi...
4. Meillä on koulut ja kulttuurikehdot,
nuoriso kurssimme kansoittaa,
viihdyn suo kiehtovat koivikot, lehdot,
Kaasvuoret kauhuista muistuttaa.
Tervehdi...
5. Meille kun vieraskin matkansa johtaa,
maantietä muinaista, mutkaisaa,
saariston siinnosta silmänsä hohtaa,
kannatti retkelle uskaltaa.
Tervehdi...

